

Tankar om Pauli brev till Rom

Paulus brev till Rom vet vi inte varför han skrev eller när han skrev det. Men genom att analysera detaljer i Apostlagärningarna, Romarbrevet och i några av Pauli övriga brev kan vi komma fram till ganska troliga uppgifter.

Paulus träffade Priscilla och Aquila i Korint enligt Apostlagärningarna 18 och de var från Rom. Eftersom de var förvisade från Rom av kejsar Claudius visar det att det troligen fanns en existerande församling i Rom långt före år 49. Av brevet till Rom måste man anta att församlingen bestod både av hednakristna samt av judar som blivit kristna. Det kan vara så att judar och proselyter från Rom redan på Pingstdagen år 33 blivit omvända och återvänt till Rom och själva bildat den första församlingen. Frågan om det var tvunget att ha en apostel med från början för att kunna bilda en församling, kan man nog glömma. Ett sådant tankesätt bygger på det kyrkostrukturella tänket som vi har vant oss vid ända från apostlatid. Troligen var församlingen i Rom inte grundat av någon apostel, det kom troligen senare. Det kan till och med vara så att de första apostlarna tog fasta på den strukturella formen som fanns i den judiska kulturen och som Jesus förde vidare in i lärjungaskaran som sedan innebar att särskilt Petrus, som kyrkans ledare, kom till huvudstaden Rom för att bli den apostel som skulle vara huvudledare, apostel och biskop för hela kyrkan och då måste vara just församlingsledare i Rom. Frågan är när det blev så. Om Petrus varit i Rom, den tid som Paulus bör ha skrivit sitt brev, fanns det ju ingen anledning att skriva brevet. Det kan vara så, rent spektakulärt, att ingen av apostlarna kommit till Rom förrän Paulus kom dit och det kan ha varit så att det var Paulus som ville ha dit Petrus som ledare för församlingen. Både därför att Petrus just var kyrkans huvudledare och därför att Paulus satt i fängelse när han kom till Rom, även om det kanske delvis var något fritt. Enligt traditionen blev Paulus frikänd och fortsatte med en resa till Spanien som han hade tänkt sig sedan tidigare och då också troligen tänkt sig passera Rom på vägen.

Det man kan förmoda är att församlingen i Rom grundades ganska tidigt av judakristna både proselyter och judar och att de fick nya medlemmar som var romerska medborgare och därmed hednakristna. Troligen blev församlingen ganska stor eftersom de kom att ses som en maktfaktor som kejsar Claudius förvisade från Rom i slutet av 40-talet. Två av dem kom till Korint och mötte Paulus där. Att brevet kom till berodde säkert på flera faktorer, vilket syns ganska tydligt i hur Romarbrevet är utformat. Det är nämligen utformat på ett sätt att man kan anta att det är skrivet i omgångar under en längre tid och inte skrivits ihop på några dagar eller veckor, snarare månader kanske till och med år. Vissa menar att även om de kristna förvisades från Rom betydde inte det att de slutade med sina verksamheter eller kontakter. Det blev säkert en hel del brev skriva och speciellt om man kan tänka sig att några av ledarna från församlingen i Rom, befann sin i den stora metropolen Korint, så är det också troligt att församlingsmedlemmarna, de som fanns kvar i Rom eller i närheten av Rom, skrev frågor om kristen tro och andra församlingsproblem som dök upp. Det är möjligt att ledarna bad Paulus att skriva grundläggande om den kristna tron och ge svar på några frågor om t ex vad som händer med dem som aldrig fått höra tala om Jesus samt vem som egentligen måste kunna räknas som ledare för kyrkan.

När Paulus påbörjar sitt brev har han redan börjat sin insamling till församlingen i Jerusalem. Han har tänkt sig att åka dit. Genom olika personers profetior får han veta att han kommer att råka illa ut i Jerusalem och att det kan komma att leda till fängelse och död. Han kan inte veta riktigt vad som kommer att hända eller om han över huvud taget kommer att få komma

till Rom. Med allt detta i åtanke sätter han sig ned och börjar skriva ett långt brev till församlingen i Rom. Han tar med alla de saker han fått höra och fått begäran om att skriva. Han skriver säkert då som man gör nu, lite i taget, rättar till, drar ifrån, lägger till och formar det han vill säga på bästa möjliga sätt. Det gick nog inte till som idag eftersom tillgången på papper eller papyrus inte var så stor, troligen tänktes det mesta och sedan var det en sekreterare som skrev.

Vi ser att han redan tidigt för fram det tydliga i det kristna budskapet som genom århundraden har präglat kyrkan och varit vägledande för många verksamma genom åren, såväl Augustinus som Martin Luther.

Det finns de som menar att brevet till Rom från början var avsett som, antingen ett rundbrev eller var ett brev till församlingen i Efesos. Det bygger man på att slutet av brevet verkar vara ett tillägg som tydligt kopplar brevet till Rom, men som då också kan visa att kanske resten av brevet inte från början var tänkt vara skrivet till församlingen i Rom. Men då glömmer man bort att Paulus troligen skrev brevet under en längre tid då ganska mycket olika saker hände i hans liv. Det skrevs förmodligen under åren 57-59. Det kan vara så att vissa delar skrevs när han satt i fängelse och kanske färdigställde brevet då med förvissning om att han nu skulle komma till Rom. Oavsett det blev Pauli brev till Rom som en tydlig beskrivning av den kristna tron, svar på frågor som kommit upp, maningar till rättning i ledet och tydliggörande på vad likheten i Kristus består av för både judar och hedningar.

Den litteratur jag har använt för dessa tankar är följande:

Greek-English New Testament med Nestle-Alard Third edition 1986

New Testament Introduction by Donald Guthrie

Gud och hans fiender av Jacob Jervell

Tolkning av Nya Testamentet VI Romarbrevet av Anders Nygren

Förklaringar till Nya Testamentet 2 av Bo Giertz

Studiebibeln med redaktör Thoralf Gilbrant

Illustrerat Bibellexikon med redaktion av Hugo Odeberg och Thoralf Gilbrant

Matthew Henrys Commentary av Marshall, Morgan & Scott

The Jerome Biblical Commentary redaktion med Geoffrey Chapman